ఆదూరి సత్యవతీ దేవి
కవిత్వం

1970-2008

వెన్నెల మొగ్గలు

ఆదూరి సత్యవతీదేవి కవిత్వం

(సమగ్ర కవితాసంపుటి 1968 - 2008)

వెన్నెల మొగ్గలు

సంపుటీకరణ

ఆదూరి వెంకట సీతారామమూర్తి

హరివంశీ ప్రచురణలు

50-52-2, సీతమ్మధార, విశాఖపట్నం - 530 013.

ఆదూరి సత్యవతీదేవి కవిత్వం (1968-2008)

వెన్నెల మొగ్గలు

VENNELA MOGGALU

Collected poetry of Aduri Satyavathi Devi (1968-2008)

First Published : December 2012

© Aduri Venkata Seetarama Murty

Harivamsi Prachuranalu
Visakhapatnam - 530 013

For Copies :
Aduri Venkata Seetarama Murty,
50-52-2, Seetammadhara, Visakhapatnam - 530 013.
Ph : 0891-2536741, Mob : 9441940653
Raj Kumar Aduri : Mob : 09677120721
Bhargava Ram Aduri : Mob : 9701498025

&

Navodaya Book House
Kachiguda, Hyderabad - 500 027
Ph : 040-2465 2387
Cover Design : Hema Shankar Aduri

Price : Rs. 225

Printed at :

శ్రీమతి ఆదూరి సత్యవతీదేవి

(డిశంబర్ 1948 - అక్టోబర్ 2008)

1948 సం॥లో గుంటూరులో జన్మించారు. 1969లో రచయిత శ్రీ ఆదూరి వెంకట సీతారామమూర్తితో వివాహానంతరం విశాఖపట్నంలో స్థిరపడ్డారు.

గీతరచయిత్రిగా 13 వ ఏటనే కలంపట్టేరు. సుమారు 300 లలిత, భక్తి, దేశభక్తి, బాలల, గీతాలు రచించేరు. 50కి పైగా లలితగీతాలు ఆకాశవాణి ద్వారా ప్రసారమయ్యాయి. గీతం, కవిత, కథ, వ్యాసం, రేడియో నాటిక, సంగీత రూపకం, పుస్తక సమీక్ష, చిత్ర సమీక్ష, పీఠిక - వంటి వివిధ సాహిత్య ప్రక్రియలలో రచనలు చేశారు.

ఆకాశవాణి, దూరదర్శన్‌ల కవిసమ్మేళనాలలో పాల్గొన్నారు. వీరి కవితలు కొన్ని ఆంగ్లంలోకీ, హిందీలోకీ అనువదింపబడి 'ఇండియన్ లిటరేచర్', 'ప్రతిభా ఇండియా', 'చంద్రభాగా', 'సమకాలీన భారతీయ సాహిత్య' వంటి ప్రముఖ పత్రికలలో ప్రచురింపబడ్డాయి.

1994లో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నుండి 'ఉత్తమరచయిత్రి' ప్రతిభాపురస్కారం, 1998లో ఆంధ్ర లలితకళా సమితి (సికింద్రాబాద్) నుండి 'కృష్ణశాస్త్రి పురస్కారం', 2000 సం॥లో యునెస్కోలిటరరీ అవార్డూ, 2002 లో జైమునీ అకాడమీ (పానిపట్) నుండి రామవృక్ష బేణీపూరీ జన్మశతాబ్ది సమ్మాన్ మొ॥ పురస్కారాలను అందుకున్నారు.

1988లో వెన్నెల్లో వేణుగానం (గీతాలు), 1992 లో రెక్కముడవని రాగం, 1997లో జలపాతగీతం 2006లో వేయిరంగుల వెలుగురాగం కవితా సంపుటాలను ప్రచురించారు. 'రెక్కముడవని రాగం' సంపుటి హిందీ అనువాదం ''పంఖ్ న మోడ్‌నే వాలా రాగ్'' 2008 లోనూ; 'వెన్నెల పారిజాతాలు' ఆదూరి సత్యవతీదేవి సాహితీసౌరభం (మిశ్రకృతి) 2008 లోనూ; ఆదూరి సత్యవతీదేవి 'ఆత్మరాగం' (కవిత్వ పరిశీలన) 2009 లోనూ; ఆదూరి సత్యవతీదేవి 'అంతరగాంధారం' (ఆధ్యాత్మిక భక్తి గీతాలు) 2010లోనూ; ఒక వేణువు పలికింది (లలిత గీతాలు) 2011లోనూ ప్రచురించబడ్డాయి.

వీరి కవిత ''వేయి రెక్కల పావురం'' ఆంగ్లానువాదం "Myriad Winged Bird" 2008 సం॥ నుండి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని అన్ని విశ్వవిద్యాలయాల డిగ్రీ తరగతుల విద్యార్థులకూ పాఠ్యాంశంగా నిర్ణయింపబడింది.

వీరి కవితలపై 2010 సం॥ ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్తు ఎం.ఫిల్ పట్టాకోసం పరిశోధన జరిగింది.

కవితాక్రమం

1. కానుక 13
2. వేళ్ళు విలపిస్తున్న వేళ.. 14
3. పాపాయితో పంచుకున్న బాల్యం 15
4. బిందు పుష్పం 17
5. ఎన్నెన్ని నువ్వులో ! 18
6. వీడ్కోలు పాట 20
7. కావ్యస్పర్శ...21
8. జలపాత గీతావిష్కరణం 23
9. నీవే వెలుగై వ్యాపించు 24
10. దీపతోరణ చలనోత్సవం 25
11. మూగ భావాలు 27
12. కాలుష్యం 29
13. నేను 31
14. వేయి రెక్కల పావురం 32
15. మహత్ కాంక్ష 34
16. కవిత్వపు చిరునామా 36
17. మళ్ళీ ఇలాగే 37
18. ఒక సూర్యుడు స్పర్శించిన తరువాత... 38
19. కాగితం పువ్వు కన్నా 40
20. ఆకాశం కింద 42
21. నిలువెత్తు మనిషి 44
22. ఒక గీతాలాపనకై 46
23. చెట్టు - పిట్ట 47
24. సారబీజం 48
25. భీమిలీ వద్ద సముద్రం 49
26. గాలిమొక్క 51
27. ఈ శతాబ్దపు రైలుబండి 52
28. తొలి చదువులు 55
29. సౌందర్యలహరి 56
30. మాట మనిషై ప్రవహించే వేళ 58
31. సగం నిద్రలో నేనున్నప్పుడు 60
32. కవిత్వపు తేనెవానలో... 61
33. రెక్క ముడవని రాగం 62
34. వెన్నెల సంతకం 63
35. ఈ కాసిన్ని అక్షరాలే 64
36. చినిగిపోయిన పచ్చల కేన్వాసు 65
37. రాగాన్ని వెదికే భావం 69
38. జలపున్నమి 70
39. సారాంశం ఒక్కటే 72
40. మాటకి ప్రాణం పోయాల్సిన వేళ 73
41. ఏ చేతులు పూచిన ఋతువులో !....... 75
42. పలుచనైపోతున్న పచ్చదనం 77
43. చికిత్స 79
44. అంతే కదా !...................................... 81
45. ఎన్నెన్నో జన్మలు - ఒకటే జీవితం 82
46. ముగ్గు బుట్ట 84
47. ఇప్పుడు చేయవలసినదిదే ! 86
48. అగ్నిశిఖ 88
49. రోజూ చూసే దృశ్యమే 89
50. ఈ పాఠం మాకొద్దు........................... 91
51. శతశత జయంతులు 92
52. ఎన్నాళ్ళిలా ? 94
53. మాటల తోరణాల ముందు 95
54. వసంతం ఒక పంచ వన్నెల పాట 97
55. పిక్నిక్ బస్సు 100
56. మహాసంకల్పం 101
57. పరిమళ లహరి 103
58. వరప్రదాత 106
59. కర్మవీరుడు 109
60. ఒక హరిత వసంతానికై.................... 110
61. వెలుగు విహంగం 111
62. శాపాలా? బహుమానాలా? 113
63. ఆమె ఎవరైతే నేం? 115
64. లిపి తెలిసాకే 117

65. ఎప్పటికీ కొత్తగాఉండే వాక్యం కోసం...118
66. అప్పుడు - ఆ తర్వాత 120
67. గుణమే అంత! 121
68. పద్యమయ్యే వేళ 122
69. జలపాత గీతం 123
70. వెన్నెల సంతకం 124
71. పచ్చని గీతం 125
72. అంతర్స్పర్శ 127
73. హరివిల్లు 129
74. ఇదేకదా 130
75. కొత్తచిత్రం 131
76. సంచార వనాలు 132
77. నడిపించేవాడుంటే 134
78. ఇంతని చెప్పగలమా 136
79. తిరిగి గెల్చుకుందాం 138
80. అప్పుడనుకోలేదు 139
81. మొలక 140
82. కలవరం 141
83. చేదుపథం మీద మెత్తని పచ్చిక 143
84. సాఫల్యత 145
85. కలత 147
86. ఆకొమ్మపై నీవు ఈ కొమ్మపై నేను 149
87. దెబ్బల దుప్పటీ 151
88. వెన్నెల మొగ్గలు 152
89. ఎన్నాళ్ళని 153
90. రసపాళి 154
91. సింఫనీ 156
92. మాటల జలధారలు 158
93. యాత్రాఫలం 160
94. ఇచ్చుటే వరమని 161
95. కొత్తనడక 163
96. మనోజ 164
97. వేయిరంగుల వెలుగురాగం 165
98. కవిత్వాన్ని శ్వాసిస్తూ 167
99. ఒక రుతువులో 168
100. కొత్తమనం 169
101. జీవన సౌందర్యం 170
102. నెచ్చెలి 173
103. ఎన్నెన్నో స్వరాలు 174
104. తెల్లని విషాదాలు 176
105. ఒక నీటిపాయ 177
106. మళ్ళీ కలుద్దాం 178
107. నీవూ - నేను 180
108. ఋతువులకు వందనాలు 181
109. ప్రయాణం 183
110. సాకల్యము 185
111. స్వాతంత్ర్య రథం 187
112. సమ్మేళనం 191
113. కుండీలో పూలమొక్క 194
114. రెండు గోళాల మధ్య 195
115. నివాళి 196
116. నవ బ్రహ్మలు 198
117. ఒక మాటకు ప్రాణమిచ్చి 200
118. నాకు మరణం లేదు 202
119. మేమూ పెరిగాం 204
120. రైలుబండి 205
121. అందం - ఆనందం 206
122. అవ్యయము 207
123. సర్వధారికి స్వాగతం 209
124. ప్రియ అతిథులు 212
125. శోధనలు - సత్యాలు 213
126. ఆలోచనాక్షరణీయం 214
127. ఎంతెంత దూరం 215
128. మూడేమాటలు 216
129. కన్నీటికి దారి ఇటు 217
130. రేపటి కథ 218
131. వర్ణక్రమం 220
132. వాటి గుణమే అంత! 222
133. కాల వలయం 224
134. సౌరభం 225

135. సత్యాగ్రహం 227
136. కొండంత ఆశతో 228
137. కాలకేళి 230
138. చీకటిలో కాంతి 232
139. ఛాయాచిత్ర కవితలు 234
140. శుభకామన 235
141. జిజ్ఞాసాయానం 238
142. కొత్తబాట 241
143. ఈ జెండా నా కొత్త సమీక్ష..................... 244
144. జీవ వసంతం 247
145. బాధా సందర్భాలు 250
146. తాత్విక ఉగాది 252
147. ఇన్ని రంగుల చిత్రాల మధ్య 255
148. లీలా విభూతి 256
149. అన్వేషణా రాగం 257
150. అందుకే 261
151. నీవూ - నేనూ 262
152. కాంతి తరంగం 263
153. వెలుగు ఫలం 266
154. ఆశల వసంతం 267
155. కొత్త సూర్యుడు 269
156. అవ్యయ గీతం 271
157. అంతా నిజమే మాట్లాడుకుందాం 273
158. ఆపదలో వున్నాం 277
159. ఎప్పుడూ ఇంతే! 278
160. దాహార్తి 279
161. ధన్య ఉగాది 280
162. కార్గిల్ వీరుడు 283
163. భద్రం సుమా! 284
164. గమనం 287
165. చైతన్య దీపాలు 290
166. అవ్యయ సౌందర్యం 291
167. ఒక రాగ స్పర్శ 293
168. అందుకే 294
169. యుగాది తోటలో 295
170. తెలిసిన దారిలో.. 297
171. నీటి చెలమ 298
172. అవ్యయానందం 300
173. ఒకసారి లోయలో.. ఒకసారి శిఖరాన 302
174. ఎన్నెన్నో పూలు.. ఒక్కటే మాల 304
175. నిరీక్షణ శిఖరాలు 304
176. ఉగాది పూజ 305
177. సన్మానం 307
178. ఉద్విగ్నానుభూతి 308
179. మంటలు 309
180. పర్వదినం 310
181. వందనాలు 313
182. అనుభూతుల అలజడిలో 314
183. పరతత్వం 315
184. అంతవరకూ శలవా మరి 316

అనుబంధం

ఆదూరి సత్యవతీదేవి కవిత్వం - డా॥ తుర్లపాటి రాజేశ్వరి 318
అనుభూతుల అన్వేషణలో - డా॥ పాపినేని శివశంకర్........................ 325
సారాంశపు రహస్యం - త్రిపుర 330
వెన్నెల వృక్షంమీద వాలిన పక్షులు - శ్రీ మునిపల్లె రాజు............................ 331
ఆదూరి సత్యవతీదేవి అమృతం తొణికే అక్షరాలు - “సౌభాగ్య”.. 334

అభిప్రాయాలు 340

లోలోపలినించి ఎల్లవేళలా ఒక కవితాఝురి
ఉరుకుతూనే వుండాలి
జీవితం కవిత్వమై స్వరసంగతులు
పలుకుతూనే వుండాలి
ఎప్పటికీ పాతబడని ఒక కమ్మని గీతం
నిలువెల్లా తడుపుతూనే వుండాలి
పూలవాకిలి ఓరగా తెరిచి
స్నేహంతో చేయి చాచే వుంచాలి
మనిషికోసమే మనిషి తపిస్తూ
శతాబ్దులైనా సహస్రాబ్దులైనా
ఎదురు చూస్తూనే వుండాలి!

కానుక

ఆర్భాటా లొద్దు, ఆడంబరాలూ వద్దు
అందరం అత్యవసరంగా మాట్లాడుకునే విషయానికి వద్దాం
మాట మనసై నిలువెల్లా ఒక స్వర రాగ వాహినిలో ఓలలాడుతూ
మనిషిలోంచి మమతగా ప్రసార మవుతూ
మంచు కడిగిన ఋతువుల పూలవనాలమై
ఒక స్వచ్ఛతలోకి ఒక స్నేహంలోకి
లోయలోని జలపాతంలా ప్రవహించుకుపోదాం రండి!
అవును - ఎన్నాళ్లిలా గుహలో గబ్బిలాల్లా వేలాడుతూంటాం
పచ్చని మైదానాలలో వర్షాగమన వేళ నర్తించే నెమళ్లలా
వెలుగు వెల్లువలై పొంగే దెప్పుడు?
నిజమే...
భయం చీకటి గుప్పెట్లో బందీలైన మాట నిజమే
మర తుపాకులూ మందు పాతరలూ పరుచుకున్న దారిలో
పడుతూ లేస్తూ, పసితనాల కోడిపిల్లల్ని భద్రంగా తట్టలో మోస్తూ
దారి తెలియని వసుదేవుళ్లమైన మాటా నిజమే!
అయితే మటుకు?
రేపటికై ఒక వెన్నెల సరస్సునీ,
వేకువ కళ లారబోసిన ముంగిలినీ, పక్షుల సంగీతాల్నీ
పారిజాతాలు పరుచుకున్న దారి మీదుగా తరలి వచ్చే
తీయని లాలి పాటనీ
వెతికి, బ్రతికించుకోవలసిన వాళ్లం మనమే కదా!
పులుల కాహారమైపోతున్న లేళ్లనీ, లేళ్లని మేస్తున్న పులుల్నీ
ఒద్దికగా ఒక బాటపై నడిపించే మహర్షుల మవుదాం!
ముద్దుగా ఈ ధరిత్రి కొక శాంతిగీతం బహూకరిద్దాం!

ఉగాది కవితల పోటీలో
ద్వితీయ బహుమతి పొందిన కవిత.

ఆంధ్రప్రభ వారపత్రిక 1-7 ఏప్రిల్ 1992

వేళ్ళు విలపిస్తున్న వేళ...

స్వప్నాలు చిట్లి శోక నిశీధినైనా
స్వర్గాలు కూలి భగ్న తంత్రినైనా
ఇంతటి మౌన బాష్ప కణాన్నై మండలేదేమో!
శూన్యపు ఆవిరి పొగనై ఎగయలేదేమో!
మౌనంతో మౌనం తలపడిన విచిత్ర భాష్యం
తెరలు తెరలుగా చలింపజేస్తున్న భవిష్యద్దర్శనం
నిద్రకాని మెలకువలో
మెలకువలోని పొలకువలో
ఒక ఆలోచనా వెలుగు కేంద్రం
ఒక అపురూప సౌందర్య నేత్రం
వెంటాడుతూ వేటాడుతూ ప్రశ్నిస్తూనే వుంటాయి.
భూమి పొరల్లోకి చొచ్చుకుపోతున్న శబ్దప్రవాహాలూ
నిరంతరంగా ఆకాశాన్ని విడగొట్టే కోటి కోట్ల శక్తులూ
నిర్విరామ కోలాహలమూ
కాలం నిండా కమ్ముకుంటున్న కమురు వాసనల పురోగమనం
ఎప్పుడైనా గాని ఎవ్వరైనా సరే
సమాజం రెప్పపై వాలే కునుకు తీపిని హరించకూడదు.
చిన్నారుల పొత్తిళ్ళలో కాలుష్యపు ఇనుప తెరలు దించకూడదు.
హరిత సౌందర్యాల్నీ, జనజీవన నేపథ్యాల్నీ నమిలిమింగే
విషవాయు సమూహాల్ని
ఇంకా యిలానే పోషిస్తూ, పోషిస్తూ
రసవిహీనంగా భూమి కూలుతున్న దృశ్యాన్ని
చరిత్ర చూసేదాకా
ముడుచుకు కూర్చోకూడదు!

ఆంధ్రజ్యోతి వారపత్రిక 10 మే 1991.

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/kbook.php?id=1945

* * *

Read other books of Aduri Satyavati Devi @

http://kinige.com/kbrowse.php?via=author&name=Aduri+Satyavati+Devi&id=71